

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

KEN nr 10064 af 27/11/2019 (Gældende)

**Ankestyrelsens principmeddelelse 78-19 om rehabiliteringsteam -
førtidspension - fleksjob - ressourceforløb - møde - borgers deltagelse -
udeblivelse - partsrepræsentant - garantiforskrift**

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 19-33452

Ankestyrelsens principmeddelelse 78-19 om rehabiliteringsteam - førtidspension - fleksjob - ressourceforløb - møde - borgers deltagelse - udeblivelse - partsrepræsentant - garantiforskrift

Principmeddelelsen samler offentliggjort praksis og fastslår reglerne for borgers deltagelse i møde i rehabiliteringsteamet

Principmeddelelsen er en sammenskrivning af 22-14, 79-14, 8-15 og 65-15. Principmeddelelsen indeholder ikke noget nyt. Meddelelsen har til formål at give et samlet billede af den praksis, som Ankestyrelsen tidligere har slået fast principielt, og som fortsat gælder på tidspunktet for offentliggørelsen af denne principmeddelelse.

Kommunens indkaldelse af borgeren til mødet

Indkaldelse til første møde i rehabiliteringsteamet

Borgeren skal indkaldes til det møde, hvor rehabiliteringsteamet skal drøfte og give indstilling i borgerens sag.

Kun i de tilfælde, hvor det er åbenbart formålsløst at forsøge at udvikle borgerens arbejdsevne, kan rehabiliteringsteamet behandle en sag uden at indkalde borgeren. I alle andre tilfælde skal borgeren indkaldes til mødet i rehabiliteringsteamet.

Har borgeren ikke været indkaldt til mødet i rehabiliteringsteamet, vil det som udgangspunkt betyde, at kommunens afgørelse er ugyldig.

Kun hvis det kan udelukkes, at den manglende borgerinddragelse har haft betydning for afgørelsens resultat, kan Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg fastholde kommunens afgørelse.

I en konkret sag (sag nr. 1) havde borgeren søgt om førtidspension på det foreliggende dokumentationsgrundlag. De lægelige oplysninger var sparsomme, og borgerens arbejdsevne havde ikke været forsøgt afklaret på nogen måde. Borgeren havde før sin sygemelding været tilknyttet arbejdsmarkedet på normale vilkår. Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderede derfor, at det ikke havde haft betydning for afgørelsens resultat, at borgeren ikke var indkaldt og tilstede på mødet i rehabiliteringsteamet. Han var under alle omstændigheder ikke berettiget til førtidspension på det foreliggende grundlag. Kommunens afgørelse om afslag på førtidspension blev derfor opretholdt.

Indkaldelse til mødet ved genforelæggelse

Hvis kommunen ikke følger rehabiliteringsteamets indstilling, skal kommunen efter reglerne forelægge sagen for rehabiliteringsteamet på ny, inden kommunen træffer afgørelse. Først når rehabiliteringsteamet har genvurderet sagen, træffer kommunen afgørelse.

Kun i de tilfælde, hvor det er åbenbart formålsløst at forsøge at udvikle borgerens arbejdsevne, kan rehabiliteringsteamet behandle en sag uden at indkalde borgeren. I alle andre tilfælde skal borgeren indkaldes til mødet i rehabiliteringsteamet.

Har borgeren ikke været indkaldt til mødet i rehabiliteringsteamet, vil det som udgangspunkt betyde, at kommunens afgørelse er ugyldig.

Kun hvis det kan udelukkes, at den manglende borgerinddragelse har haft betydning for afgørelsens resultat, kan Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg fastholde kommunens afgørelse.

I en konkret sag (sag nr. 2), hvor borgeren ikke var indkaldt til mødet, vurderede Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, at det ikke kunne udelukkes, at en yderligere dialog med borgeren i forbindelse med genbehandlingen i rehabiliteringsteamet kunne have ført til en anden vurdering af sagen. Kommunens afgørelse var derfor ugyldig, og Beskæftigelsesudvalget hjemviste sagen til ny behandling i kommunen.

Borgerens deltagelse i mødet

Borgerens udeblivelse fra mødet

Når borgeren er indkaldt til møde i rehabiliteringsteamet, skal borgeren som udgangspunkt deltage i rehabiliteringsteamets møde. Udeblivelse kan medføre sanktion i udbetalingen af ydelser efter de gældende regler for ydelser.

Borgerens deltagelse er begrundet i, at borgeren skal have ejerskab til sin sag. Det formål vil ikke i fuldt omfang blive opfyldt, hvis borgeren ikke deltager i rehabiliteringsteamets møde.

Kommunen skal skelne mellem tilfælde, hvor borgerens manglende deltagelse i mødet skyldes uvilje, og tilfælde, hvor borgeren har haft en rimelig grund til ikke at deltage i mødet, for eksempel sygdom.

Hvis borgeren ikke ønsker at deltage, kan følgen være, at teamet ikke kan give en fyldestgørende indstilling i sagen. Dette kan føre til, at kommunen må træffe en afgørelse med skadevirkning for borgeren.

I de tilfælde, hvor borgeren har haft en rimelig grund til ikke at deltage, skal kommunen indkalde til et nyt møde i rehabiliteringsteamet, herunder eventuelt vente til borgeren er rask nok til at deltage. Kun hvis det er åbenbart formålsløst at udvikle borgerens arbejdsevne, kan sagen behandles i teamet uden borgerens deltagelse.

Deltagelse ved partsrepræsentant i rehabiliteringsteamet

Den, der er part i en sag, kan efter forvaltningsloven og forvaltningsretlige principper på ethvert tidspunkt af sagens behandling lade sig repræsentere eller bistå af andre.

Forvaltningslovens regler om partsrepræsentation gælder dog ikke i de tilfælde, hvor det i lovgivningen er bestemt, at en borger skal medvirke personligt ved sagens behandling, eller borgerens personlige medvirken på grund af sagens karakter i øvrigt er af betydning for sagens afgørelse.

Borgeren skal som hovedregel deltage personligt i møderne i rehabiliteringsteamet. Det betyder, at borgeren ikke kan lade sig repræsentere på mødet i rehabiliteringsteamet af en partsrepræsentant.

Det er kun i det tilfælde, hvor det er åbenbart formålsløst at udvikle borgerens arbejdsevne, at sagen kan behandles i rehabiliteringsteamet uden borgerens deltagelse.

Borgeren skal deltage i møderne i rehabiliteringsteamet blandt andet af hensyn til sagens afklaring. Borgerens personlige deltagelse i møderne i rehabiliteringsteamet er en forudsætning for, at rehabiliteringsteamet kan foretage en vurdering af borgerens arbejdsevne, herunder hvilken indsats der er den rigtige for borgeren, og dermed for, at kommunen efterfølgende kan træffe en afgørelse.

Reglen om, at borgeren skal deltage personligt i rehabiliteringsteamets møde, betyder ikke, at borgeren i alle sagens andre forhold ikke kan lade sig repræsentere af en partsrepræsentant, ligesom borgeren kan have en hjælper med som bisidder på mødet i rehabiliteringsteamet.

I en konkret sag (sag nr. 4) havde kommunen givet afslag på at lade borgerens moster repræsentere ham på mødet. Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg var enig med kommunen i, at borgeren skulle deltage personligt på mødet i rehabiliteringsteamet.

Særligt om sager om førtidspension på det foreliggende grundlag

Når borgeren har ansøgt om førtidspension på det foreliggende dokumentationsgrundlag, skal sagen forelægges for rehabiliteringsteamet, med mindre kommunen vurderer, at forelæggelse for teamet kan undlades, fordi det er utvivlsomt, at borgeren ikke opfylder betingelserne for tilkendelse af førtidspension.

Kommunen skal efter rehabiliteringsteamets indstilling træffe afgørelse om, at sagen påbegyndes. Sagen skal overgå til behandling efter pensionslovens regler, uanset hvilken indstilling rehabiliteringsteamet kommer med. Dette følger af selve retten til at ansøge om førtidspension på det foreliggende grundlag.

Der kan derfor ikke stilles samme krav til, at borgeren tager ejerskab til sin sag, når sagen forelægges for rehabiliteringsteamet med henblik på, at der afgives indstilling om, hvorvidt sagen kan overgå til behandling efter pensionslovens regler på det foreliggende grundlag.

I en konkret sag (sag nr. 3) havde borgeren ansøgt om førtidspension på det foreliggende grundlag. Borgeren blev indkaldt til møde i rehabiliteringsteamet, men mødte ikke op, da han ikke magtede det. Rehabiliteringsteamet afgav indstilling om, at sagen kunne overgå til behandling efter pensionslovens regler. Kommunen traf herefter afgørelse om afslag på førtidspension på det foreliggende grundlag. Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg fandt, at borgerens manglende fremmøde ikke havde betydning for

sagens afgørelse. Kommunens afgørelse var derfor ikke ugyldig, og Beskæftigelsesudvalget stadfæstede kommunens afgørelse om afslag på førtidspension.

Baggrund for at offentliggøre denne principmeddelelse:

Principmeddelelsen er en sammenskrivning af de tidligere principmeddelelser 22-14, 79-14, 8-15 og 65-15.

Principmeddelelsen indeholder ikke noget nyt. Meddelelsen har til formål at give et samlet billede af den praksis, som Ankestyrelsen tidligere har slået fast principielt, og som fortsat gælder på tidspunktet for offentliggørelsen af denne principmeddelelse.

Sammenskrivningen er sket, fordi de tidligere principmeddelelser alle handlede om borgers deltagelse i møde i rehabiliteringsteamet.

Gældende regler

Love og bekendtgørelser

Lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., senest bekendtgjort i lovbekendtgørelse nr. 1482 af 23. december 2014.

- § 10, stk. 2, om borgerens deltagelse i rehabiliteringsteamets møder.

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, senest bekendtgjort i lovbekendtgørelse nr. 826 af 16. august 2019.

- § 11 b om, at borgeren ikke medvirker.

Forvaltningsloven, senest bekendtgjort i lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014.

- § 8 om repræsentation.

Praksis

Gældende:

Følgende principmeddelelser gælder stadig:

20-14: Reglen om, at kommunen skal genforelægge sagen for rehabiliteringsteamet, hvis kommunen er uenig i teamets indstilling, er en garantiforskrift. Hvis kommunen ikke genforelægger sagen for rehabiliteringsteamet, inden kommunen træffer afgørelse, vil afgørelsen som udgangspunkt være ugyldig.

6-14: Borgeren har ikke krav på at få sin sag forelagt for rehabiliteringsteamet. Kommunen har kun pligt til at forelægge sagen for rehabiliteringsteamet i det tilfælde, hvor kommunen vurderer, at der er grundlag for at påbegynde behandling af sag om ressourceforløb, fleksjob, tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende eller førtidspension.

P-30-04: En kommunes afgørelse om afslag på førtidspension blev anset for ugyldig, fordi ansøgeren ikke inden der blev truffet afgørelse, havde fået tilbud om i et møde at udtale sig over for den eller de personer, der skulle træffe afgørelse om pension.

Kasserede:

Principmeddelelsen er en sammenskrivning af følgende tidligere principmeddelelser, som herefter ikke længere gælder (historiske). Praxis er indarbejdet i denne meddelelse:

65-15: Borgeren skal som hovedregel deltage personligt i møderne i rehabiliteringsteamet. Det betyder, at borgeren ikke kan lade sig repræsentere på mødet i rehabiliteringsteamet af en partsrepræsentant. Det er kun i det tilfælde, hvor det er åbenbart formålsløst at udvikle borgerens arbejdsevne, at sagen kan behandles i rehabiliteringsteamet uden borgerens deltagelse.

8-15: Når borgeren er indkaldt til møde i rehabiliteringsteamet, skal borgeren som udgangspunkt deltage i rehabiliteringsteamets møde. Kommunen skal skelne mellem tilfælde, hvor borgerens manglende deltagelse i mødet skyldes uvilje, og tilfælde, hvor borgeren har haft en rimelig grund til ikke at deltage i mødet, for eksempel sygdom.

79-14: Hvis kommunen ikke følger rehabiliteringsteamets indstilling, skal kommunen efter reglerne forelægge sagen for rehabiliteringsteamet på ny, inden kommunen træffer afgørelse. Borgeren og borgerens sagsbehandler skal efter reglerne deltage i rehabiliteringsteamets møder, når borgerens sag behandles. Det betyder, at borgeren skal deltage på det møde i rehabiliteringsteamet, hvor borgerens sag bliver genbehandlet. Hvis borgeren ikke har deltaget i det møde i rehabiliteringsteamet, hvor borgerens sag har været genbehandlet, vil det som udgangspunkt medføre, at kommunens afgørelse er ugyldig, medmindre det er åbenbart formålsløst at udvikle borgerens arbejdsevne, eller det i den konkrete sag kan udelukkes, at den manglende borgerinddragelse har haft betydning for afgørelsens resultat.

22-14: Borgeren skal inviteres med til det møde, hvor rehabiliteringsteamet skal drøfte og give indstilling i borgerens sag. Det gælder uanset, om sagen handler om ressourceforløb, fleksjob, tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende eller førtidspension. Det gælder også for sager, hvor borgeren har anmodet om førtidspension på det foreliggende dokumentationsgrundlag. Kun i de tilfælde, hvor det er åbenbart formålsløst at forsøge at udvikle borgerens arbejdsevne, kan rehabiliteringsteamet behandle en sag, uden at borgeren deltager. I alle andre tilfælde skal borgeren indkaldes til mødet i rehabiliteringsteamet. Har borgeren ikke været indkaldt til mødet i rehabiliteringsteamet, vil det som udgangspunkt betyde, at kommunens afgørelse er ugyldig.

De konkrete afgørelser, der dannede grundlag for de tidligere principmeddelelser

Sag nr. 1, tidligere principmeddelelse 22-14, j.nr. 2013-3720-18178

Følgende lov blev anvendt, da principafgørelsen blev truffet:

- Lov om social pension - lovbekendtgørelse nr. 1116 af 23. september 2013 - § 17, stk. 2.

Afgørelse

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har i møde truffet principiel afgørelse i din sag om, hvilken betydning det har, at du ikke er blevet indkaldt til mødet i rehabiliteringsteamet forud for kommunens afslag på førtidspension på det foreliggende dokumentationsgrundlag.

Resultatet er:

- Du er ikke berettiget til førtidspension på det foreliggende grundlag
- Kommunen har begået en fejl ved ikke at indkalde dig til mødet i rehabiliteringsteamet.

Afgørelsen skal dog stadig gælde.

Vi er således kommet frem til samme resultat som X Kommune, men med en yderligere begrundelse.

En mødedeltager var ikke enig i afgørelsen. Mødedeltageren mente, at sagen burde hjemvises til kommunen, fordi en retssikkerhedsgaranti var overtrådt, idet du ikke havde haft mulighed for at deltage i rehabiliteringsteamets møde.

Begrundelsen for afgørelsen

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderer, at det i dit konkrete tilfælde ikke har haft betydning for kommunens afgørelse om afslag på førtidspension på det foreliggende grundlag, at du ikke var indkaldt og til stede på rehabiliteringsteamets møde.

Vi er enige med X kommune i, at det ikke er dokumenteret, at din arbejdsevne på tidspunktet for kommunens afgørelse var varigt nedsat i et sådant omfang, at det var udelukket, at du kunne blive selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde. Indtægtsgivende arbejde omfatter både arbejde på ordinære vilkår og et fleksjob.

Vi vurderer på baggrund af de konkrete oplysninger i sagen, at du ikke med din medvirken på rehabiliteringsteamets møde ville kunne ændre på den efterfølgende afgørelse om afslag på førtidspension.

Vi har særligt lagt vægt på, at din arbejdsevne ikke er undersøgt i form af arbejdsprøvning eller lignende. Det er derfor ikke belyst ved afprøvede erhvervmæssige foranstaltninger, om du kan klare enten et arbejde på normale vilkår eller et fleksjob.

Vi har endvidere lagt vægt på, at du har været tilknyttet arbejdsmarkedet på normale vilkår indtil din sygemelding.

Om dine helbredsmæssige forhold fremgår det, at du har været sygemeldt siden 8. februar 2012, først grundet rygproblemer og senere grundet psykisk pres og tilpasningsreaktion i forbindelse med afslutning af et længerevarende parforhold samt en sag om forældremyndighed over din datter.

Det fremgår af skadejournal af 11. juni 2012 fra Psykiatrisk Center N, at du ikke fremstod produktivt psykotisk eller suicidaltruet, samt at der ikke blev udleveret noget medicin eller aftalt et videre forløb i psykiatrisk regi.

Vi vurderer, at du ikke er lægeligt udredt, og at der ikke er dokumenteret væsentlige sygdomme, der kan antages at nedsætte dit funktionsniveau varigt i svær grad.

En henvendelse om førtidspension skal behandles i forhold til alle de muligheder, der findes for at yde hjælp efter den sociale lovgivning. Personer, der ønsker, at kommunen kun tager stilling til spørgsmålet om førtidspension, kan dog anmode om det.

Når der søges om førtidspension på det foreliggende grundlag, skal kommunen træffe afgørelse herom alene på grundlag af de allerede foreliggende oplysninger. Der skal ikke indhentes yderligere oplysninger.

Det fremgår af reglerne om møde i rehabiliteringsteamet, at du skulle have været indkaldt til rehabiliteringsteamets møde, der blev afholdt den 22. april 2013.

Når kommunen ikke har givet borgeren mulighed for at deltage i sin egen sag på rehabiliteringsteamets møde, vil det som hovedregel betyde, at den efterfølgende afgørelse er ugyldig.

Kun i de konkrete tilfælde, hvor det kan udelukkes, at det ville have haft betydning for kommunens afgørelse, at borgeren havde været med på mødet, kan kommunens afgørelse opretholdes til trods for, at kommunen har overtrådt en retssikkerhedsgaranti.

Bemærkninger til klagen

Du har i din klage oplyst, at du ønsker at deltage i høringen. Vi går ud fra, at du mener, at du ønsker at deltage under mødet i Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg.

Vi bemærker, at der ikke er hjemmel til, at en sags parter kan deltage i det møde, hvor Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg træffer afgørelse i sagen.

Oplysninger i sagen

Vi har afgjort sagen på grundlag af:

- De oplysninger, som forelå da X Kommune traf afgørelse i sagen
- X Kommunes afgørelse af 30. april 2013
- Klagen til Ankestyrelsen af 28. maj 2013
- X Kommunens genvurdering

Sag nr. 2, tidligere principmeddelelse 79-14, j.nr. 2014-4120-06469

Følgende lov blev anvendt, da principafgørelsen blev truffet:

- Lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats - lovbekendtgørelse nr. 731 af 15. juni 2010 med de ændringer, der følger af ændringslov nr. 1380 af 23. december 2012 - § 25 a

Afgørelse

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har i møde truffet afgørelse i din sag om klage over A Kommunes afgørelse af 29. oktober 2013 om afslag på fleksjob.

Resultatet er:

- Kommunen skal behandle din sag igen

Det betyder, at vi hjemviser sagen til ny behandling og afgørelse i kommunen. Du skal være opmærksom på, at en ny afgørelse godt kan føre til det samme resultat i din sag.

Kommunen skal, inden den træffer en ny afgørelse, forelægge sagen for rehabiliteringsteamet på ny med henblik på genbehandling, hvor du også skal deltage.

Der var enighed på mødet.

Begrundelsen for afgørelsen

Kommunens afgørelse om afslag på fleksjob:

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderer, at kommunens afgørelse af 29. oktober 2013 om afslag på fleksjob er ugyldig.

Vi har lagt vægt på kommunens oplysninger om, at kommunen ikke har indkaldt dig til det møde i rehabiliteringsteamet, hvor din sag blev genbehandlet. Du har derfor ikke haft mulighed for at deltage i mødet.

Vi vurderer, at det ikke kan udelukkes, at en yderligere dialog med dig i forbindelse med genbehandlingen i rehabiliteringsteamet kunne have ført til en anden vurdering af sagen.

På baggrund af oplysningerne i sagen vurderer vi også, at du ikke opfylder undtagelsesbestemmelsen om, at sagen kan behandles uden borgerens deltagelse, hvis det er åbenbart formålsløst at udvikle arbejdsevnen.

Vi hjemviser derfor sagen til kommunen med henblik på, at kommunen forelægger sagen for rehabiliteringsteamet på ny, hvor du også deltager.

Efter reglerne træffer kommunen afgørelse i sagen på baggrund af rehabiliteringsteamets indstilling. Hvis kommunen ikke følger rehabiliteringsteamets indstilling, skal sagen forelægges for rehabiliteringsteamet på ny, inden der træffes afgørelse. Når rehabiliteringsteamet har revurderet sagen, træffer kommunen afgørelse.

Borgeren og borgerens sagsbehandler skal deltage i rehabiliteringsteamets møder, når borgerens sag behandles. Sagen kan dog behandles uden borgerens deltagelse, hvis det er åbenbart formålsløst at udvikle borgerens arbejdsevne.

Kommunens sagsbehandling:

Vi vurderer, at i alle tilfælde, hvor kommunen forelægger en sag om ressourceforløb, fleksjob, støtte i form af tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende og førtidspension for rehabiliteringsteamet, har kommunen pligt til at følge alle sagsbehandlingsreglerne for forelæggelsen, uanset om kommunen efter forelæggelsen træffer afgørelse om tilkendelse eller afslag.

Vi har lagt vægt på, at kommunens forelæggelse af ovennævnte sager for rehabiliteringsteamet i alle tilfælde må anses for at være udtryk for, at kommunen har vurderet, at der er grundlag for at påbegynde en sag, herunder at der er noget, der taler for, at borgeren kunne være i målgruppen for enten fleksjob, ressourceforløb, tilskud til selvstændig virksomhed eller førtidspension.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har i principafgørelse 6-14 fastslået, at kommunen kun har pligt til at forelægge sagen for rehabiliteringsteamet i det tilfælde, hvor kommunen vurderer, at der er grundlag for at påbegynde behandling af sag om ressourceforløb, fleksjob, tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende eller førtidspension, således hvis kommunen vurderer, at borgeren kunne være i målgruppen for en af de nævnte tiltag.

Selv om kommunen efter forelæggelse af sagen for rehabiliteringsteamet giver afslag på fleksjob, skal kommunen således følge alle sagsbehandlingsreglerne for forelæggelsen.

Det betyder, at kommunen også har pligt til at genforelægge en sag om ressourceforløb, fleksjob, støtte i form af tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende og førtidspension for rehabiliteringsteamet i det tilfælde, hvor sagen har været forelagt for teamet, og kommunen efterfølgende beslutter ikke at følge teamets indstilling.

Efter reglerne skal rehabiliteringsteamet afgive en indstilling i alle sager, inden beslutning om og tilkendelse af ressourceforløb, fleksjob, tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende og førtidspension træffes.

Kommunen træffer afgørelse i sagen på baggrund af rehabiliteringsteamets indstilling. Hvis kommunen ikke følger rehabiliteringsteamets indstilling, skal sagen forelægges for rehabiliteringsteamet på ny, inden der træffes afgørelse. Når rehabiliteringsteamet har revurderet sagen, træffer kommunen afgørelse.

Oplysninger i sagen

Vi har afgjort sagen på grundlag af:

- De oplysninger, som forelå, da kommunen traf afgørelse i sagen
- Kommunens afgørelse af 29. oktober 2013
- Klagen til Ankestyrelsen af 22. november 2013

- Kommunens genvurdering af 12. december 2013
- Yderligere oplysninger fra A Kommune i samtalenotat af 8. juli 2014

Sag nr. 3, tidligere principmeddelelse 8-15, j.nr. 2013-3721-47472

Følgende love blev anvendt, da principafgørelsen blev truffet:

- Lov om social pension - lovbekendtgørelse nr. 10 af 12. januar 2015 - § 17, stk. 2
- Lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v. - lov nr. 1482 af 23. december 2014 - § 10, stk. 2
- Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område - lovbekendtgørelse nr. 1019 af 23. september 2014 – § 11 b

Afgørelse

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har i møde truffet afgørelse i din sag om klage over XX Kommunes afgørelse truffet den 19. august 2013 om førtidspension.

Resultatet er:

- Du har ikke ret til førtidspension på det foreliggende dokumentationsgrundlag.

Det betyder, at vi er enige i kommunens afgørelse, som vi stadfæster.

Vi forudsætter, at kommunen i samarbejde med dig tager stilling til, hvilken indsats, herunder eventuelt ressourceforløb, der skal iværksættes for at afhjælpe dine sociale og helbredsmæssige forhold, og herunder også tager stilling til behandling i rehabiliteringsteamet igen.

Vi finder endvidere grundlag for at kritisere kommunens sagsbehandling.

Der var enighed på mødet.

Begrundelsen for afgørelsen

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderer, at der på afgørelsestidspunktet ikke var dokumenteret en varig nedsættelse af din arbejdsevne i et sådant omfang, at der var grundlag for at tilkende dig førtidspension.

Vi vurderer, at det ikke kan udelukkes, at din arbejdsevne kan forbedres gennem sociale tiltag og behandling for dit misbrug, herunder eventuelt i et ressourceforløb.

Vi vurderer endvidere, at din arbejdsevne først kan undersøges ved erhvervsrettede foranstaltninger, når dine sociale og helbredsmæssige forhold er afklarede.

Vi har lagt vægt på, at det ikke er dokumenteret, at alle relevante foranstaltninger har været forsøgt for at forsøge at bedre din arbejdsevne.

Vi har herved lagt vægt på, at dit misbrug og din boligsituation ikke kan anses som varige arbejdshindrende tilstande.

Vi har endvidere lagt vægt på, at det fremgår af den psykiatriske speciallægeerklæring af 7. februar 2013, at du er diagnosticeret med varige personligheds-mæssige ændringer, at du har et misbrug af alkohol og cannabis, og at du bor i en skurvogn.

Det fremgår endvidere af erklæringen, at du har behov for støtte for at kunne etablere en passende bolig, og at du har behov for motivation for at afbryde dit misbrug.

Det fremgår endelig af erklæringen, at problemer i form af din personlighedsændring er blevet forstærket af dit misbrug og sociale/eksistentielle belastninger.

Efter reglerne kan der gives førtidspension til personer i alderen fra 40 år til folkepensionsalderen, som har en varigt nedsat arbejdsevne, hvor det er dokumenteret, at nedsættelsen har et sådant omfang, at den pågældende, uanset mulighederne for anden støtte, herunder i fleksjob, ikke vil være i stand til at blive selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde.

Efter reglerne kan der endvidere gives førtidspension til personer fra 18 til 39 år, hvis det er dokumenteret eller det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at arbejdsevnen ikke kan forbedres.

Det er en betingelse for at kunne tilkende førtidspension, at det er dokumenteret, at alle relevante beskæftigelsesrettede indsatser, herunder deltagelse i ressourceforløb, er udtømte.

En henvendelse om førtidspension skal behandles i forhold til alle de muligheder, der findes for at yde hjælp efter den sociale lovgivning.

Personer, der ønsker, at kommunen kun tager stilling til spørgsmålet om førtidspension, kan dog anmode om det.

Når der søges om førtidspension på det foreliggende dokumentationsgrundlag, skal kommunen træffe afgørelse på grundlag af de allerede foreliggende oplysninger. Der skal ikke indhentes yderligere oplysninger.

Bemærkninger til kommunens sagsbehandling

Vi finder det kritisabelt, at kommunen først har truffet afgørelse om at påbegynde en sag om førtidspension den 3. juli 2013 på baggrund af din ansøgning om førtidspension på det foreliggende grundlag den 26. marts 2013.

Vi bemærker, at kommunen skal træffe afgørelse om at påbegynde sagen på det foreliggende grundlag hurtigst muligt og i umiddelbar tilknytning til anmodningen. Vi henviser i denne forbindelse til principafgørelse P-6-07.

Vi vurderer, at dette forhold dog ikke har haft betydning for kommunens afgørelse, idet du ud fra sagens oplysninger ikke opfylder betingelserne for førtidspension. Vi henviser til begrundelsen for afgørelsen.

Med hensyn til manglende deltagelse i rehabiliteringsteamets møde bemærker vi, at det fremgår af oplysningerne i sagen, at kommunen havde indkaldt dig til mødet i rehabiliteringsteamet, og at kommunen havde forsøgt motivere dig for at deltage i mødet i rehabiliteringsteamet.

Kommunen havde endvidere oplyst dig om, at du havde pligt til at deltage i mødet.

Det fremgår af reglerne om møde i rehabiliteringsteamet, at borgeren skal deltage i teamets møder, når borgerens sag behandles. Sagen kan dog behandles uden borgerens deltagelse, hvis det er åbenbart formålsløst at udvikle borgerens arbejdsevne.

Vi vurderer, at du ikke er omfattet af undtagelsesbestemmelsen om, at det er åbenbart formålsløst at udvikle din arbejdsevne.

Vi vurderer derfor, at kommunen burde have indkaldt dig til et nyt møde senere, når du var rask nok til at deltage. Vi vurderer, at det ikke kan udelukkes, at dit manglende fremmøde skyldtes din sygdom.

Når kommunen ikke har gjort det, vil det som hovedregel betyde, at kommunens afgørelse er ugyldig, fordi kommunen har tilsidesat en retssikkerhedsgaranti.

Vi vurderer dog, at dit manglende fremmøde ikke har haft betydning for afgørelsen om førtidspension på det foreliggende grundlag, idet kommunen uanset teamets indstilling skal påbegynde sag om førtidspension, når borgeren har søgt om det på det foreliggende grundlag. Kommunens afgørelse er derfor ikke ugyldig.

Vi forudsætter, at kommunen i samarbejde med dig tager stilling til, hvilken indsats, herunder eventuelt ressourceforløb, der skal iværksættes for at afhjælpe dine sociale og helbredsmæssige forhold, og herunder også tager stilling til behandling i rehabiliteringsteamet igen.

Sag nr. 4, tidligere principmeddelelse 65-15, j.nr. 2014-0099-59211

Følgende love blev anvendt, da principafgørelsen blev truffet:

- Lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v. - lov nr. 1482 af 23. december 2014 - § 9 og § 10, stk. 2
- Bekendtgørelse af forvaltningsloven - lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 - § 8

Afgørelse

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har i møde truffet afgørelse i din sag om klage over XX Kommunes afgørelse af 11.9.14 om afslag på partsrepræsentation.

Resultatet er:

- Du skal deltage personligt i møderne i rehabiliteringsteamet

Det betyder, at du ikke kan lade dig repræsentere af BB på møderne i rehabiliteringsteamet, men BB kan deltage i møderne som bisidder.

Det betyder også, at vi er enige i kommunens afgørelse, som vi stadfæster.

Der var enighed på mødet.

Begrundelsen for afgørelsen

Partsrepræsentation:

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderer, at du skal deltage personligt i møderne i rehabiliteringsteamet.

Det betyder, at du ikke kan lade dig repræsentere af BB på møderne i rehabiliteringsteamet.

Vi vurderer, at din personlige deltagelse i møderne i rehabiliteringsteamet er en forudsætning for, at rehabiliteringsteamet kan foretage en vurdering af din arbejdsevne, herunder hvilken indsats der er den rigtige for dig, og dermed for, at kommunen efterfølgende kan træffe en afgørelse.

Vi har lagt vægt på, at forvaltningslovens regler om partsrepræsentation ikke gælder i de tilfælde, hvor det i lovgivningen er bestemt, at en borger skal medvirke personligt ved sagens behandling, eller borgerens personlige medvirken på grund af sagens karakter i øvrigt er af betydning for sagens afgørelse.

Vi har i den forbindelse lagt vægt på, at det i reglerne om rehabiliteringsteams er bestemt, at borgeren skal deltage i rehabiliteringsteamets møder, når borgerens sag behandles, medmindre det er åbenbart formålsløst at udvikle borgerens arbejdsevne.

Det er således i lovgivningen direkte bestemt, at en borger som hovedregel skal medvirke personligt ved sagens behandling i rehabiliteringsteamet.

Vi har også lagt vægt på, at det følger af lovbemærkningerne til reglerne om rehabiliteringsteams, at borgeren skal deltage i møderne i rehabiliteringsteamet både af hensyn til sagens afklaring og for at sikre, at borgeren inddrages i og får ejerskab til egen sag.

Vi har ved afgørelsen også lagt vægt på, at der ikke foreligger oplysninger på sagen om, at det skulle være åbenbart formålsløst at udvikle din arbejdsevne.

Endelig har vi ved afgørelsen også lagt vægt på, at der heller ikke på sagen foreligger oplysninger om, at der måtte være en rimelig grund til, at du ikke ønsker at deltage i møderne i rehabiliteringsteamet.

Efter reglerne om rehabiliteringsteams skal kommunen oprette et rehabiliteringsteam. Rehabiliteringsteamet er et dialog- og koordineringsforum, som afgiver en indstilling i alle sager, inden beslutning om og tilkendelse af ressourceforløb, fleksjob, tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende og førtidspension træffes. Indstillingen skal indeholde rehabiliteringsteamets vurderinger i forhold til borgerens muligheder for at opnå beskæftigelse eller uddanne sig. Formålet med rehabiliteringsteamet er med udgangspunkt i den enkelte borgers samlede situation at sikre en tværfaglig koordinering og en helhedsorienteret indsats på tværs af forvaltninger og myndigheder og med fokus på beskæftigelse og uddannelse, så den enkelte borger så vidt muligt får fodfæste på arbejdsmarkedet.

Efter reglerne om rehabiliteringsteams skal borgeren og borgerens sagsbehandler deltage i rehabiliteringsteamets møder, når borgerens sag behandles. Sagen kan dog behandles uden borgerens deltagelse, hvis det er åbenbart formålsløst at udvikle borgerens arbejdsevne.

Efter de forvaltningsretlige regler og principper kan den, der er part i en sag, på ethvert tidspunkt af sagens behandling lade sig repræsentere eller bistå af andre. Myndigheden kan dog kræve, at parten medvirker personligt, når det er af betydning for sagens afgørelse. De forvaltningsretlige regler om partsrepræsentation gælder ikke, hvis partens interesse i at kunne lade sig repræsentere eller bistå findes at burde vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, eller hvor andet er fastsat ved lov.

Ankestyrelsens behandling af din klage:

Ankestyrelsen har valgt at behandle din klage over kommunens afslag på partsrepræsentation, selv om kommunen ikke på det tidspunkt havde truffet afgørelse om, hvilken foranstaltning du var berettiget til, da kommunens afslag på partsrepræsentation kunne medføre, at du ikke ville få en materiel afgørelse fra kommunen.

Vi har lagt vægt på, at kommunen ikke vil træffe en afgørelse om din arbejdsevne, hvis ikke du vil deltage personligt i mødet i rehabiliteringsteamet, og du får dermed ikke mulighed for at klage over partsrepræsentationsspørgsmålet.

Der kan som hovedregel ikke klages særskilt over et afslag på partsrepræsentation, da en sådan klage normalt skal indgives samtidig med en klage over sagens realitet.

En myndighed kan dog alligevel beslutte at behandle en særskilt klage over afslag på partsrepræsentation, hvis det synes hensigtsmæssigt, og hvis der ikke er afgørende hensyn til offentlige eller private interesser, der taler imod en udsættelse af sagen.